

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1 — Din

LETO 1936

DECEMBER

ŠTEV. 12

Bratje, sedaj je čas...

S tem bodrilom nas sv. Cerkev uva-ja v adventni čas. Zakaj? Zato, da od spanja vstanemo. Od katerega spanja? Ali more v današnjih časih in razmerah sploh še kdo mirno in trdo spati? V večjih, zlasti industrijskih krajih se vrtil življenje s tako naglico in ropotom, da mnogi do mirnega spanja sploh ne morejo priti. Vsepovsod razrvane gospodarske, socialne in tudi politične razmere prinašajo toliko težkega in razburilivega, da stalno kradejo mirno življenje in miren počitek. Pa vendar, še so speči, katerim kliče upravičeno sv. Cerkev, da je že ura, da od spanja vstanejo. Še imamo med seboj zaspane kristjane, ki niso še budni kljub težkim pretresljam današnje dobe in menijo preživljati svoje življenje v stari mirnosti in brezbriznosti. Tu in tam izrečejo vzdih o pokvarjenosti današnje dobe in o lepih starih časih, sicer jih pa ne moti nič.

Sanje o dobrih, starih časih danes niso umestne. Nov, rezek, silen in jako težek čas nas vse objema vedno močnejše. Duhovi novih smeri vstajajo vsepovsod, novi voditelji se pojavljajo in vsi ti hočejo z vsemi močmi ustvariti in zidati prerojenje novega človeštva. Vse

to pa brez večnostne in nezlomljive moči, brez Kristusa in njegove Cerkve; še več, celo proti Kristusu in njegovi ustanovi! Ali bomo kristjani vzdržali ta temna prizadevanja? V resnici, Cerkev je obljubljeno, da jo peklenska vrata ne bodo premagala, in to je velika, tolažilna in ponosna naša zavest. Toda ta obljuba bo držala, če Cerkev ostane v nepretrganosti do konca sveta kjerkoli na širni zemlji. Kdo bi bil kdaj mislil n. pr. da bodo prenehale cveteti cerkvene občine Male Azije in Severne Afrike? Pa je božja previdnost dopustila, da je bilo cvetje verskega življenja predstavljeno drugam. In nepremagljivost Cerkve se izraža lahko tudi kje drugod na svetu, četudi bi bila n. pr. izpodrinjena — pri nas.

Ali vstajajo tudi pri nas, med nami, preroki, ki hočejo uničiti oblast Cerkve in njen nauk? Da, vsak jih vidi, čeprav je njihovo delo zaenkrat še bolj zahrbtno in hinavsko. Zato je potrebno, da ne preslišimo adventnega vabila. Prezirajmo in odložimo torej dela teme in si namenimo orožje svetlobe! Tudi v naši župniji naj adventni klic ne najde nikogar spečega!

25 letnica III. reda v Tržiču

Ob ustanovitvi tretjeredne skupščine v Tržiču je blagopokojni g. župnik Potokar začel pisati kroniko tretjega reda tako-le:

»Ustrezajoč želji mnogih župljanov sem sklenil v večjo čast božjo in v blagor izročeni mi vernikov ustanoviti tretji red. V ta namen sem naprosil č. g. superiora P. Salvatorja Zobca z Brezije, naj oskrbi vsa potrebna dovoljenja in naj pride osebnost k ustanovitvi reda. Kmalu je prišel tozadevni dekret preč.

g. frančiškanskega provinciala z dne 11. novembra 1911 in dovoljenje škofijskega ordinariata ljubljanskega z dne 23. novembra 1911. Dne 5. decembra, na prvo adventno nedeljo 1911 in na dan dvestoletnice mojega umeščenja za župnika tržiškega, je bil že ustanovljen v župni cerkvi po č. g. P. Salvatorju Zobcu tretji red. P. Salvator je pred polno cerkvijo popoldne ob dveh imel primeren govor o pomenu III. reda ter je sprejel po končanih litanijah nad 80 članice, ene-

ga moža in enega mladeniča. Imenoval je za tri leta za prednico gđc. Zofijo Pirčevu iz Tržiča in dodelil ji je še dve odbornici iz Tržiča, eno od Sv. Ane in eno od Sv. Katarine. Vodstvo je bilo poverjeno župniku, a določeno je bilo takoj, da župnika nadomesti po potrebi g. kaplan.

Od ustanovitve do danes po nekaj časa vodi tretji red v Tržiču vsakokratni župnik, a vsled vodstva Marijinih družb in drugega obilnega dela je bil vsak prisiljen prepustiti delo pri tretjem redu gg. kaplanom. Tako sta se med voditelji zlasti odlikovala gg. ka-

plana Čadež Viktor in Zakrajšek Viktor. Jako priden zapisnikar je bil pa mnogo let pokojni g. Karel Pirc.

K ustanovitvi je prišel pred 25 leti g. pater z Brezij. Od tam so vsa leta radi prihajali tudi p. vizitatorji III. reda in tudi k skromni proslavi 25 letnice pride g. pater Norbert Sušnik z Brezij. V nedeljo 29. nov., ko je tudi kot ob ustanovitvi prva advent. nedelja, bo imel g. pater govor pri 6. sv. maši in poseben govor tudi pri popoldanski službi božji.

Naj bodo sinovi in hčere sv. Frančiška tudi v Tržiču svetel steber sv. Cerkve in zglednega krščanskega življenja!

Zakrajšek Viktor:

Gradil sem zvonik...

Morda nisem še nikdar od svoje nove maše naprej tako s srcem molil Bogu zahvalno pesem, kakor letos na praznik Kristusa Kralja, ko je popoldne v župni cerkvi sv. Miklavža v Janjevu prevzvišeni g. škof dr. Gnidovec zapel: »Tebe Boga hvalimo...« Kako tudi ne bi hvalil Boga, ko je pa On blagoslovil moje župnikovanje v Janjevu že po enem letu z dograditvijo velikega zvonika, ki tu doli nima para. Seveda se ne smem preveč hvaliti, ker bi bil zvonik lahko mnogo lepši, posebno streha ne odgovarja popolnoma, a v primeri z razpoložljivimi sredstvi smo dosegli nepričakovani uspeh. Vsi moji farani so bili neverni Tomaži, še celo najbolj goreči so zmajevali z glavami, češ, ne bo šlo, a vseeno sem začel.

Ko sem lani v septembru prevzel faro, sem našel vse precej zanemarjeno. Najbolj so me bodele v oči zamazane cerkvene stene in leseni zvonik, na katerem sta visela dva zvona. Ob vsakem zvonenju se je zvonik, če sploh zasluži to ime, sumljivo gibal; s strahom je vsak pogledal, kdaj se bo zrušil. Našel sem v blagajni nekaj denarja in začel sem. Najprej sem navdušil narod, a tudi narod je dal meni veselje, ko je obljubil svojo pomoč. Ko sem začel s predpripravami, je to navdušenje padlo; vsak je imel svoje pripombe, a jaz sem šel naprej. Mesto v maju smo začeli šele v juliju, pa še takrat niso bile vse formalnosti gotove. A šel sem kar preko tega. Ko smo vozili prvi kamen, sem slišal pripombe, da bo dolgo ležal okoli cerkve; ko smo topili apno, so se spra-

ševali, zakaj toliko; ko smo začeli kopati temelje in malo rušiti cerkev, je prišlo celo do psovovanja, češ, da mislim pokvariti stavbo. Zbiral sem denar, a moral obljubiti, da ga bom vrnil, če se ne bo zidalo in šele, ko smo blagoslovili temelj in je janjevski rojak, generalni vikar skopljanske škofije, ki je temelj blagoslovil, priložil 10.000 Din, so župljani zopet dobili prvo navdušenje, ki je bilo pa še vedno združeno z nezaupanjem in z vprašanjem, kakšen bo konec. Ženam se je sanjalo, da bo prišlo do nesreče in da bo eden padel z odrov in čakali so, kdaj bo prišlo do tega. Delo pa je šlo kljub temu mirno naprej, četudi je enkrat zmanjkalo kamna, drugič peska, potem zopet cementa in opeke, a največkrat denarja. Enkrat so tudi moji živci že popustili, pa kljub vsemu temu smo dovršili delo brez najmanjše nesreče. Ko gledam nazaj, sam ne morem vsega razumeti in zaradi vsega tega sem res iz vse duše molil: »Tebe Boga hvalimo...«

Da bi bil dan blagoslovitve lepši, sem se odločil prebeliti še cerkev. Ko je nekega dne dež nagajal pri delu, sem vse zidarje napotil v cerkev in sam vodil vse delo. Kolikor ni bilo mogoče podnevi, smo dopolnili ponoči. V petek pred praznikom blagoslovitve je bilo v cerkvi in okoli cerkve vse narobe. Z naglico so zidarji delali stopnice in dovrševali drugo, a v cerkvi so ženske s primernim ropotom in kričanjem ribale tla, ko so okrog velikega oltarja imeli še zidarji delo. Sredi vsega tega pride sporočilo: »Škof gredo!« — In res, kar

peš so prihajali iz 12 km oddaljene železniške postaje. Kaj sedaj? Če pošljem voz, ne bo prav; če pripravim slovesen sprejem, zopet ne bo prav. Brez brige smo delali naprej, a ljudje so kar sami napravili špalir — bil je ravno tržni dan — in spremili prihajajočega škofa do cerkve. Glas zvona je priklical še druge, ki so napolnili cerkev in prejeli pastirski blagoslov. Mesto vencev je bila cerkev v neredu, a na velikem oltarju so bili odri mesto cvetja... Če bi bilo to v ljubljanski škofiji, bi župnik zardel od sramu, da je na tak način sprejel škofa, a jaz sem se samo jezil na delavce, da prepočasi delajo in miril preglasne ženske...

Da je bilo do nedeljskega jutra vse končano, nismo rekli v soboto »lahko noč« in ne v nedeljo zjutraj »dobro jutro«. Cerkev je izgledala kot nova. Splošna sodba se je glasila: »Lep in visok je zvonik, a še vse lepša je notranjščina cerkve.«

Ob desetih smo imeli pontifikalno sv. mašo, kakršne niti v Tržiču nimate vsako leto. Zadnjič ste jo videli v Tržiču ob 100 letnici in komaj ste prešteli duhovnike, ki so bili pri tej slovesni sv. maši zaposleni. Tu pa smo bili s škofom vred štirje, pa je vseeno kar lepo šlo. Med slavnostnimi gosti sta bila tudi okrajni načelnik in podnačelnik, ki je rodom iz Ljubljane. Po sv. maši smo šli pred cerkev, kjer je škof slovesno blagoslovil zvonik, ponos celega Janjeva.

Popoldne smo po slovesnih litanijah zapeli še »Te Deum« in s tem smo vso slovesnost zaključili. Da smo ob tej priliki prvič občudovali prenovljeni pluvijal, novi velum in drugo cerkveno perilo, poslano iz Tržiča, mislim, da ni treba še posebej omenjati. Vse to se je zlilo v celoto in povečalo redko slovesnost, ki je z novim zvonikom vred povzdignila versko zavest mojih župljanov, a pri drugovercih občudovanje.

To in ono

Mašni urnik za sv. očeta, zbran iz vseh narodov sveta, kjer bo razvidno za vse dni v letu, na katerem kraju in katero uro se tisti čas daruje ena ali več svetih maš po namenu sv. očeta, bo izročen sv. očetu 1. januarja 1957. Apostolstvo molitve je povabilo tudi Slovence in naša župnija se je odzvala tako, da bomo imeli v namen sv. očeta sv. mašo deset dni po vrsti, t. j. od 3. do vštete 12. junija 1957. Šest organizacij in štirje zasebniki so oskrbeli te sv. maše, ki bodo posvečevale papeške dni naše župnije.

Ljudska knjižnica, ki posluje v kaplaniji, je last župnijske cerkve. Bogato je izpopolnjena in krasno preurejena. Ker je ob petkih zvečer prevelik naval, je možno zimske mesece dobiti knjige tudi ob nedeljah po deseti sveti maši.

Bolnikom bomo delili adventno sv. obhajilo po domovih v kvaternem tednu. Naj bodo vsi prijavljeni do nedelje 15. decembra.

Božičnico oskrbi tudi letos dekliška Marijina družba revnim otrokom. Naj bo dobrotnikom priporočena!

Spovedujemo v Tržiču vsako jutro in pred nedeljo, prazniki in prvim pet-

kom zvečer. Ob nedeljah naj spovedenci pridejo bolj zgodaj!

Na kongregacijski praznik 8. decembra bo v »Našem domu« po popoldanski slovesnosti v cerkvi lepa prireditev za kongregacije in prijatelje. Da bo mogoče vzdržati red v dvorani, naj si blagovoli oskrbeti vsak številko sedeža.

Mohorjeve knjige naj kmalu vzamejo naročniki v župnijski pisarni, če tega niso storili že te dni.

Namesto venca pokojni ge. Javornik Ivani je darovala družina Sajovic-Peskarjeva iz Bistrice Din 100 za Vincencijevo konferenco in v isti namen gospod Rožič Ivan Din 50 namesto cvetja na krsto svojemu botru Župcu Jožefu. Bog povrni!

Našim izseljencem je posvečena prva adventna nedelja. Nad 1.200.000 imamo Slovencev izven mej naše domovine, v raznih krajih, kjer nam pogosto propadajo versko in нравno. Dolžni smo jim pomagati zlasti z molitvijo. Kdor ima koga v tujini, naj mu piše na izseljensko nedeljo in naj ga opomni na verske in domovinske dolžnosti! Z darovi bomo pa ta dan podprli zlasti družbo sv. Rafaela, ki se za izseljence mnogo in uspešno briga.

Oznanila za december

Ves advent so zornice zjutraj ob šestih, ko je sv. maša pred Najsvetejšim. Vsak dan je tudi prilika za sv. spoved.

Devetdnevica na čast Brezmadežni se tudi letos vrši v cerkvi sv. Andreja pred oltarjem Brezmadežne od 29. novembra zvečer do praznika vsak večer ob pol osmi uri.

1. Državni praznik ujedinjenja. Po osmi sv. maši je slovesna zahvalnica in predpisane molitve.

4. Prvi petek v mesecu in god sv. Barbare. Na predvečer je v župni cerkvi skupna molitev svete ure od osme do devete ure. Ob 7.15 je sv. maša v cerkvi sv. Andreja na čast sv. Barbare.

6. II. adventna nedelja in god sv. Nikolaja, obenem prva nedelja v mesecu. Pri šesti sveti maši je skupno sv. obhajilo za moške, ki naj v velikem številu pristopijo k sv. obhajilu za advent. Sv. maša v cerkvi sv. Andreja bo naslednje jutro ob 7.15 na čast sv. Nikolaju.

8. Zapovedan praznik Brezmadežne. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je peta sv. maša. Popoldne so slovesne litanijske Matere božje in nato prireditev Mar. družb v dvorani.

13. III. adventna nedelja in god sv. Lucije. Službe božje so v navadnem redu, v cerkvi sv. Andreja bo pa sv. maša naslednje jutro na čast sv. Luciji.

20. IV. adventna in kvaterna nedelja. Po šesti sv. maši ostane Najsvetejše izpostavljeno še pol ure, da molijo verniki uro molitve za duhovnike, za katere se vrši ta dan tudi predpisana molitev po pridigah in popoldne po večernicah. Pred cerkvijo je pušca za reveže Vincencijeve konference, ki naj bodo za Božič posebej priporočeni. Popoldne: sv. križev pot, rožni venec in litanijske.

24. Vigilijske rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ta dan je strogi post, ki pa popolnoma preneha pri večerji. Zvečer ob 11 so slovesne jutranjice z zahvalnico o polnoči. Nato je slovesna peta sv. maša z leviti — polnočnica. Po polnočnici se deli tudi sv. obhajilo. Spodobi se, da dotični, ki želi po polnočnici sprejeti sv. obhajilo, nekaj ur prej ničesar ne zaužije.

25. Rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Sveti dan. Ob pol šestih se prično tri sv. maše, druga je z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim. Ob 7.15, uri se zopet prično tri sv. maše. Ob pol desetih je tiha sv. maša. Ob desetih je velika slovesna peta sv. maša z leviti in z dvema blagoslovoma. Med šesto in deseto sv. mašo je običajno darovanje mož in žena. Popoldne ob 3 so slovesne litanijske Mb.

26. Sv. Štefan, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah. Po deseti sv. maši je blagoslov soli.

27. Nedelja v osmini Božiča in god sv. Janeza, apostola in evangelista. Službe božje so v nedeljskem redu.

28. Spomin nedolžnih otročičev. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

31. Sv. Silvester in zadnji dan leta. Ob šestih je orglana farna sv. maša. Popoldne ob 4 so slovesne litanijske z zahvalno pesmijo za vse v letu 1936 prejete dobrote.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod že ob 25 letnici, vesoljna odveza 8., 25.

Dekliška Marijina družba: skupno sv. obhajilo, shod in prireditev 8., dekliški večeri po oznanilu.

Marijina družba za žene: shod 20., skupno sv. obhajilo 15., prireditev 8.

Oba Marijina vrta: shodi po napovedi.

Mladinska pobožnost: 15. popoldne.

Mesečna šolska sv. spoved: deklice osnovne šole 5., dečki osn. šole 19., meščanska šola 12.

Župnijska kronika

Oktobra v naši župniji rojenih: 11.

Oktobra v naši župniji poročenih:

- Jane Stanislav,** hlapec, Sv. Ana 20, in **Sajovic Marija,** gospodinja, Sv. Ana 20, poročena 19. oktobra.
- Jesenšek Julij,** upravnik obrtniškega doma, Govejek 4, župnija Sora, in **Ogris Ivana,** zasebnica, Sv. Ana 73, poročena 21. oktobra.
- Gladek Mihael,** delavec, Dolina 59, in **Lauss-egger Lucija,** predilniška delavka, Sv. Ana 11, poročena 24. oktobra.

Oktobra v naši župniji pokopani:

- Paplar Janez,** posestnik, rojen 29. 8. 1868 na Bistrici, poročen 26. 6. 1907, umrl na Bistrici 6. dne 9. oktobra.
- Pirc Franc,** predilniški uradnik, rojen 28. 12. 1868 v Kropi, poročen 31. 1. 1904, umrl v Trzinu. Ljubljanska cesta 24, dne 12. oktobra.
- Zupan Jožefa,** hči hišnega posestnika in mizarja, rojena 22. 1. 1930 v Trzinu, umrla v ljubljanski bolnici 20. oktobra, pokopana v Trzinu 21. oktobra.
- Gruber Elizabeta,** zasebnica-vdova, rojena 19. 9. 1854 v Modriachu v Avstriji, umrla v Dolini 98, dne 22. oktobra.
- Nendl Rozalija,** gospodinja-vdova, rojena 19. 1. 1855 v Oberwarthu v Avstriji, poročena 1. 6. 1884, umrla v Trzinu. Prečna ulica 2, dne 22. oktobra.
- Župce Jožef,** usnjarski pomočnik, rojen 9. 4. 1871 na Igu, poročen drugič 19. 11. 1921, umrl v Trzinu. Pod Virjem 1, dne 31. oktobra.

Oktobrska poročila od drugod:

- Škantar Peter,** sin delavca Jožefa in Ivane, Sv. Ana 88, se je rodil v ljubljanski bolnici 16. oktobra 1936.
- Babič Jožef,** rojen v Trzinu št. 11 dne 9. 3. 1910, se je poročil v Kočevju 21. 9. 1936 z Zagar Nežo.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Trzinu. — Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec